

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Jeroen Gudden
Hans Mulder
April 2024

Adviesrapport
Jaarstukken 2023
&
Begroting 2025
GGD Gelderland Zuid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
.....in één oogopslag	2
Inleiding	3
1. Advies	4
1.1 Advies bij de jaarstukken 2023	4
1.2 Advies bij begrotingswijziging 2024	4
1.3 Advies bij de begroting 2025	4
2. Kaders	6
2.1 BRN-normen	6
2.2 Overige kaders	6
3. Algemeen	6
4. Jaarstukken 2023	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Controleverklaring accountant	7
4.3 Rechtmatigheidsverantwoording	7
4.4 Fiscaliteiten	7
4.5 Begroting 2023 en managementrapportages	7
4.6 Resultaatanalyse	7
4.7 Balanstoelichting	10
4.8 Voorstel bestemming resultaat	10
4.9 Deelnemersbijdragen	10
5. Begrotingswijziging 2024	11
6. Begroting 2025	12
6.1 Algemeen	12
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders	12
6.3 Begrotingsanalyse	12
6.4 Deelnemersbijdragen	16
6.5 Meerjarenbegroting	16
7. Weerstandsvermogen	17
7.1 Algemene reserve	17
7.2 Bestemmingsreserves	17
7.3 Risico's	17

.....in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2023

Accountantsverklaring ontbreekt nog

Rekeningresultaat: € 260.000 positief

Resultaatbestemming: toevoegen aan Algemene Reserve

VERMOGENSPOSITIE

Algemene Reserve € 2.480.000

Norm Algemene Reserve € 1.681.000

Bestemmingsreserves € 664.000

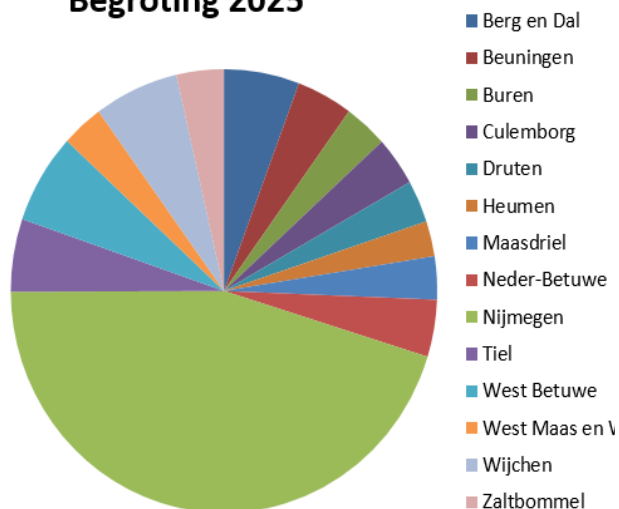
BEGROTING 2025

- Niet sluitend met een tekort van € 100.000
- BBV-proof
- Voldoet aan de BRN

Deelnemersbijdragen

Gemeente	Jaarrekening 2023	Begroting 2025
Berg en Dal	2.043.227	2.351.624
Beuningen	1.474.217	1.752.149
Buren	1.153.449	1.348.852
Culemborg	1.284.451	1.476.601
Druten	1.063.994	1.266.310
Heumen	972.640	1.055.630
Maasdriel	1.113.340	1.293.584
Neder-Betuwe	1.451.731	1.712.333
Nijmegen	16.951.760	18.576.633
Tiel	1.861.477	2.184.105
West Betuwe	2.292.503	2.704.810
West Maas en Waal	1.094.079	1.306.827
Wijchen	2.243.687	2.634.402
Zaltbommel	1.343.754	1.479.318
Totaal	36.344.309	41.143.178

Begroting 2025

ADVIES

- Niet in te stemmen met de jaarstukken 2023; een correctie te doen op: het resultaat, (de streefwaarde van) de algemene reserve, de egalisatiereserve VT en op de terugbetalingen aan de gemeenten
- In te stemmen met de begrotingswijziging 2024
- in te stemmen met de begroting 2025, met onderstaande overwegingen
 - * De adviesfunctie adviseert neutraal op de volgende onderdelen: versterken organisatieontwikkeling (€ 330.000), 'Nu niet Zwanger' (€ 244.700) en Gezondheid & Milieu (€ 35.000)
- de meerjarenraming 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van GGD Gelderland Zuid.

Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die GGD Gelderland Zuid vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2025, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 en resultaatbestemming 2023.

Op 23 april 2024 hebben wij onze bevindingen besproken met Jules van Wijngaarden en Ron Leenders.

Tijdschema zienswijze

GGD Gelderland Zuid heeft de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aan de deelnemende gemeenten op 28 maart 2024 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 26 april 2024 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2024 hun zienswijze indienen. De vaststelling van de jaarstukken door het AB is gepland op 4 juli 2024, en de vaststelling van de begroting 2025 en begrotingswijziging 2024 is gepland op 5 september 2024.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringsystematiek verwijzen wij naar de BRN 2025. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GGD Gelderland Zuid verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.

Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2025. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.

Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2023

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD Gelderland Zuid om:

- Niet in te stemmen met het resultaat van de jaarrekening 2023 van de GGD GZ. De adviesfunctie is van mening dat het resultaat van VT, na aftrek van de egalisatiereserve, niet dient te worden toegevoegd aan de algemene reserve maar direct wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Hierdoor wordt het resultaat met € 93.000 verlaagd tot € 167.000.
- In te stemmen met het voorstel om het herberekende positieve resultaat 2023 van € 167.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
- De hoogte van de Algemene Reserve te herberekenen, aangezien er een fout in de berekening is geconstateerd. De hoogte van de herberekende Algemene Reserve dient € 1.750.000 te zijn.
- In te stemmen met een terugbetaling van een bedrag van € 637.000 aan gemeenten waarmee de Algemene Reserve de streefwaarde van € 1.750.000 overschrijdt ($€ 2.387.000 - € 1.750.000 = € 637.000$).
- Niet akkoord te gaan met de wijze waarop GGD GZ de egalisatiereserve Veilig Thuis vormgeeft. De hoogte van de egalisatiereserve VT dient € 362.000 te zijn. Aan de gemeenten wordt het restant van het resultaat VT ($€ 470.000 - € 362.000$) uitgekeerd, zijnde € 108.000.

1.2 Advies bij begrotingswijziging 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD Gelderland Zuid om:

- In te stemmen met de gevraagde aanvullende ophoging van € 177.462 vanwege wijzigingen aan het RVP.

1.3 Advies bij de begroting 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD Gelderland Zuid:

- **Versterken Organisatie/organisatieontwikkeling**
Neutraal met betrekking tot de uitbreiding tot de gevraagde uitbreiding GGD ter hoogte van € 330.000.
- **Stijgende instroom Bijzondere Zorg**
In te stemmen met het voorstel van structurele ophoging van € 327.908.
- **Nu niet Zwanger**
Neutraal om dit onderdeel onder te brengen bij het uniforme deel. Omdat de gemeenten zelf een keuze mogen maken hoe deze rijksmiddelen in willen zetten. Het bedrag van € 244.700 staat niet ter discussie.
- **Autonome Ontwikkelingen**
 - In te stemmen met de ophoging inzake indexering + € 1.432.900;
 - In te stemmen met de ophoging voor informatiebeveiliging + € 134.000;
 - In te stemmen met uitbreiding Functioneel Beheer Informatievoorziening + € 163.000;
 - In te stemmen met de uitbreiding Digitoegankelijkheid + € 73.000.
- **Forensische Geneeskunde**
In te stemmen met de ophoging voor forensische geneeskunde + € 189.600.

- **Wijzigingen Rijsvaccinatieprogramma**
In te stemmen met de ophoging voor de aanpassing RVP van € 38.500.
- **Gezondheid en Milieu**
Neutraal met de ophoging voor 0,3 fte Gezondheid en Milieu van € 35.000.
- **Toezicht WMO**
In te stemmen met de ophoging van € 380.400 voor extra toezicht WMO.
- **Veilig Thuis**
In te stemmen met de (op P*Q gecontroleerde) ingediende formatiebegroting voor Veilig Thuis die tot een daling van € 786.700 aan lasten leidt.
- **Nieuwbouw GGD**
In te stemmen met de structurele meerkosten van de nieuwbouw van € 383.700.
- **Overzicht uitzettingsposten die de GGD opvangt binnen de eigen begroting**
Om zelf een afweging te maken over de inzet van de vrijgespeelde ruimte binnen de begroting.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om voor € 1.464.000 aan risico's op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname. Dit bedrag is gebaseerd op het verschil tussen het totale risico van de GGD van € 3.214.000 minus de Algemene Reserve van € 1.750.000.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken. De GGD GZ heeft een afwijkende indexering en zal dan ook haar eigen berekening volgen. De afwijking ten opzichte van de standaard is voor de GGD GZ:

- de GGD GZ hanteert een verhouding van 78%-22% voor de lonen en materiele kosten (i.p.v. 70-30%);
- de GGD GZ heeft ook voor de loonindex een afwijkende systematiek vastgesteld. Zij actualiseren niet op grond van de circulaire 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee.

In overeenstemming met de BRN-normen is berekening voor de GGD GZ als volgt:

Voorcalculatie 2025		Factor	GGD GZ
Loonindex	5,40%	0,78	4,21%
Materiële index	2,80%	0,22	0,62%
Totaal voorcalculatie 2025			4,83%
Nacalculatie 2023			
loonindex	9,92%	0,78	7,74%
Opgenomen in BRN 2023	2,00%	0,78	-1,56%
Opgenomen in BRN 2023 (bijgesteld)	7,92%	0,78	-6,18%
Materiële index	--	--	--
Totaal nacalculatie 2023			0,00%
Index begroting 2025			4,83%

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:

- Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid 1-1-2020,
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening 2020 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019
- Treasury statuut 2019 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019

3. Algemeen

Op 30 juni 2023 is een einde gekomen aan de activiteiten in het kader van de meerkostenregeling coronabestrijding. Vanaf deze datum is het geven van COVID-19 vaccinaties een onderdeel geworden van de reguliere activiteiten van de GGD. Deze activiteiten worden bekostigd middels een SPUK die per half jaar wordt toegekend. De omvang van de meerkostenregeling in 2023 bedroeg € 3.400.000.

4. Jaarstukken 2023

4.1 Algemeen

Het jaarverslag 2023 is opgemaakt in hetzelfde format als voorgaande jaren. Met uitzondering dat er geen aparte overzichten meer opgenomen zijn voor baten en lasten Veilig Thuis en baten en lasten exclusief Veilig Thuis. Dit is conform afspraak. De jaarrekening geeft het overzicht van baten en lasten van de gehele GGD, inclusief Veilig Thuis. De toegevoegde tabellen en bijlagen geven aanvullende inzichten.

4.2 Controleverklaring accountant

Bij het opstellen van dit adviesrapport is de controleverklaring van de accountant nog niet afgegeven. De bevindingen van de accountant maken derhalve geen onderdeel uit van dit adviesrapport.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Sinds 2023 dient het DB van GGD GZ zelf verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid. Dit doet de GGD GZ middels een rechtmatigheidsverantwoording. Het DB is van mening dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens (zie pagina 80 en 81 van de jaarrekening 2023).

4.4 Fiscaliteiten

In 2023 heeft de GGD GZ € 9.000 aan vennootschapsbelasting afgedragen.

4.5 Begroting 2023 en managementrapportages

De primaire begroting 2023 is door het AB aangepast op 7 september 2023. Deze begroting sloot met een tekort van € 481.000 omdat de nieuwe cao (die in 2021 is ingegaan) pas in 2022 werd vastgesteld waardoor deze niet meer meegenomen kon worden in de kaderbrief 2024. Dit zou rechtgetrokken worden bij de nacalculatie 2024. Er werd een begrotingswijziging voorgelegd met een tekort van € 46.000. Op 7 september 2023 werd door het AB ingestemd met deze begrotingswijziging 2023 van € 2.019.343 die voor € 1.578.738 bestond uit cao-ontwikkelingen en voor € 440.604 uit materiële prijsstijgingen. Gezien de hoogte van de Algemene Reserve, werd besloten om de materiële prijsstijging van 2023 te financieren uit de algemene reserve van de GGD GZ. Het gevolg van deze wijziging is dat de aangepaste begroting 2023 een tekort laat zien van € 967.000.

4.6 Resultaatanalyse

De primaire begroting 2023 sloot met een a-structureel tekort van € 481.000. De aangepaste begroting 2023 verhoogde dit tekort met € 486.000; hierdoor sloot de gewijzigde begroting 2023 met een tekort van € 967.000. Het resultaat in de gepresenteerde jaarrekening is met een positief resultaat van € 260.000 uiteindelijk hoger dan begroot. De GGD GZ geeft als verklaring voor dit resultaat een aantal meevallers:

• Personeelslasten: mutatie voorziening niet-actieven	€ 92.000 voordeel
• Afschrijvingslasten: uitstel nieuwbouw	€ 215.000 voordeel
• Post onvoorzien: niet ingezet	€ 190.000 voordeel
• Rentebaten: niet begrote rentebaten	€ 628.000 voordeel
Saldo incidentele posten:	€ 1.125.000 voordeel

De adviesfunctie constateert het volgende:

1. Fout bij berekening Algemene Reserve Pagina 43.

De berekening van de Algemene Reserve is niet correct. Het percentage opgenomen leningen á € 69.000 is niet meegeteld in de berekening van de streefwaarde van de algemene reserve. Voor het eerst was dat het geval in de jaarrekening 2020. Echter, aangezien de werkelijke reserve telkens lager was dan de berekende streefwaarde, heeft dat geen consequenties gehad. Er diende immers niets te worden terugbetaald. Maar aangezien de algemene reserve in 2023 boven de streefwaarde uitkomt, is het nu van belang. In de jaarrekening 2023 staat een streefwaarde van € 1.681.000. De berekende streefwaarde zou € 1.750.000 moeten zijn.

2. Kostenpost inhuur derden. Pagina 76.

In de realisatie 2023 is een post opgenomen voor 'personeel niet in loondienst'. Realisatie € 5.909.000. Maar ook de post 'algemene kosten' op pagina 78 wordt verklaard met 'inhuur van derden' (€ 2.139.000). Personeel niet in loondienst betreft uitzendkrachten en ZZP-ers die onder hiërarchisch gezag van de GGD-uitvoering geven aan de GGD-taken. Deze kosten horen bij personele kosten. De inhuur van derden betreft inhuur van bedrijven die projectmatig werkzaamheden voor de GGD zonder hiërarchische aansturing van het management van de GGD (gebouwbeheer, beveiliging etc.). De adviesfunctie begrijpt dit onderscheid.

3. Veilig Thuis

Op 15 maart 2023 is door het AB besloten om de begrotingssystematiek van VT te wijzigen. Eveneens is besloten dat er voor VT een egaliseringsreserve wordt gevormd die de fluctuaties bij VT dient op te vangen. In 2023 is voor VT een positief resultaat gerealiseerd van € 470.000.

De wijze waarop besluiten 2 en 3 zijn verwoord in het AB-verslag van 15 maart 2023 laat echter enige ruimte voor interpretatie. Er zijn twee manieren waarop met name besluit 3 besluit kan worden geïnterpreteerd.

Besluit 2.

In te stemmen met het vormen van een egaliseringsreserve vanaf 2023 met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis.

De laatst vastgestelde jaarrekening is 2022. De jaarrekening 2023 wordt in de loop van 2024 vastgesteld. 5% van de totale lasten VT uniform deel van 2022 (€ 7.231.000) = maximaal € 362.000. De vorming van de egaliseringsreserve van € 377.000 is ons inziens niet correct en gebaseerd op de lasten van 2023.

Besluit 3:

In te stemmen met het voorstel dat het eventuele overschot op de egaliseringsreserve terugvloeit naar de gemeenten en een eventueel tekort van Veilig Thuis waarbij de egaliseringsreserve al 0 is wordt aangevuld door de gemeenten.

Visie 1:

Het overschot van het resultaat van VT na storting in de egaliseringsreserve wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Volgens deze visie zou dat gecorrigeerd (€ 470.000 – € 362.000=) € 108.000 moeten zijn.

Visie 2:

Het resultaat van VT wordt eerst in zijn geheel te worden toegevoegd aan de egaliseringsreserve. Indien het resultaat hoger is dan de maximaal toegestane egaliseringsreserve, vloeit dit overschot rechtstreeks

terug naar de gemeenten. Volgens deze visie zou gecorrigeerd € 108.000 uitgekeerd worden aan de gemeenten.

Na grondig doornemen van de beschikbare voorliggende documenten en overleg met enkele leden van de werkgroep (zowel GGD als gemeenten), heeft de Adviesfunctie de voorkeur voor visie 2.

Daarvoor zijn 3 argumenten aan te voeren.

1. In besluit 3 wordt benoemd dat het overschot terugvloeit naar de gemeenten. Er is geen passage opgenomen over het terugvloeien via de algemene reserve (visie 1). Daarmee lijkt visie 2 logischer.
2. Wanneer visie 1 wordt gevolgd, zal bij een daling van de lasten van VT, ook de egalisereserve lager worden vastgesteld. Indien die dan maximaal was, betekent dat er kleine bedragen teruggegeven moeten worden.

Een hypothetisch rekenvoorbeeld: egalisereserve jaar x = € 500.000

Door daling lasten in jaar x mag de egalisereserve € 495.000 bedragen. Er moet € 5.000 aan de gemeenten worden uitgekeerd. Het kan niet de bedoeling zijn om zo op microniveau af te rekenen.

3. Er wordt afgesproken dat gemeenten de egalisereserve aanvullen, indien die kleiner dan 0 wordt, zonder tussenkomst van de algemene reserve. Het zou daarom onlogisch zijn indien een overschot aan de algemene reserve zou worden toegevoegd.

De adviesfunctie adviseert om de afspraken rondom VT toe te passen zoals beschreven in visie 2: Resultaat 2023 VT = €470.000. Er wordt een egalisereserve gevormd van € 362.000. Het restant van het resultaat, zijnde € 108.000 wordt direct uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Het resultaat voor GGD GZ wijzigt door deze keuze. Aan het resultaat van € 260.000 is in de jaarrekening 2023 € 93.000 van het resultaat VT toegevoegd. Deze toevoeging dient te worden gecorrigeerd. Daarmee wordt het resultaat 2023 € 167.000 (exclusief resultaat VT). Als gevolg hiervan wijzigt ook de teruggave aan deelnemende gemeenten als gevolg van overschrijding van de Algemene Reserve) naar € 637.000. Het resultaat VT na aftrek egalisereserve is € 108.000. Het resultaat VT wordt direct uitgekeerd aan de gemeente en vloeit niet naar de Algemene Reserve.

Het totale resultaat van GGD GZ is € 275.000 (€ 167.000 + € 108.000).

De GGD GZ is na overleg akkoord met deze visie en zal de aanpassing doorvoeren in de jaarrekening 2023.

4. Resultaat op facultatieve deel pagina 101 en 108.

Er is voor € 218.000 een negatief resultaat op het facultatieve deel (pagina 101 facultatief bij elkaar opgeteld). Dit resultaat maakt onderdeel uit van het totale resultaat (waardoor dit lager is). De GGD geeft hiervoor de volgende verklaring. De inkomsten voor het totaal van de facultatieve taken van de GGD zijn ook afkomstig van derden. Grootste oorzaken van het verlies op de facultatieve taken zijn:

- Forensische geneeskunde (dienst ingekocht door politie), verhoging kosten artsen en kosten voor regionalisering.
- Inzet voor omgevingswet, uitstel invoering omgevingswet.
- Gezond gewicht Rivierenland (cofinanciering in eerdere jaren niet opgenomen).
- Meer ingezet op facultatieve taken JGZ dan verleende subsidie.

5. Acquisitiedoelstelling € 340.000

In de begroting en jaarrekening is al jaren een acquisitiedoelstelling opgenomen van netto € 340.000. Dit betekent dat de GGD verplicht is voor minimaal € 340.000 netto aan aanvullende opdrachten te verwerven. Aanvullende opdrachten tellen dan voor 30% mee (dus de GGD moet bruto € 1.133.000 aan opdrachten binnenhalen). 30% is grofweg het percentage van management plus huisvesting. Dit omdat er voor acquisitie niet direct leidinggevenden aangenomen worden of gebouwuuitbreiding plaats vindt. Onder aanvullende opdrachten worden nieuwe inkomstenbronnen verstaan die niet opgenomen zijn in de vastgestelde programmabegroting, zoals een nieuwe subsidies van Rijk, gemeenten of derden. De

post acquisitiedoelstelling van € 340.000 wordt in tegenstelling tot alle andere inkomsten nooit geïndexeerd.

De adviesfunctie geeft de GGD en de gemeenten in overweging deze post te indexeren. Zeker gezien het feit dat de laatste jaren deze doelstelling ruim is gehaald.

4.7 Balanstoelichting

Buiten de eerdergenoemde afwijkingen zijn er geen aanvullingen of opmerkingen over de gepresenteerde balans.

4.8 Voorstel bestemming resultaat

De GGD GZ heeft over 2023 een positief resultaat behaald van € 260.000. Maar dit resultaat moet nog gecorrigeerd worden met € 93.000 naar € 167.000,- (exclusief VT). Dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Door toevoeging van het positieve resultaat aan de algemene reserve wordt de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde overschreden. Dit betekent dat er conform afspraak o.b.v. inwonerbijdrage het overschot op de algemene reserve van € 637.000,-) aan de deelnemende gemeenten, op basis van inwonertal, wordt terugbetaald.

Het totale resultaat inclusief VT is € 275.000 (€ 167.000 + € 108.000).

4.9 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente en per werkveld weergegeven als onderdeel van de totale bijdragen in 2023 (bron jaarrekening 2023 GGD GZ, pagina 100). Dit betreft zowel uniforme als facultatieve bijdragen.

Gemeenten	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.614.102	106.818	57.200	69.789	74.101	14.294	85.779	0	21.144	2.043.227
Beuningen	1.207.308	51.474	65.080	58.080	39.272	31.988	0	0	21.016	1.474.217
Buren	1.031.284	0	53.774	18.147	24.114	14.899	0	0	11.232	1.153.449
Culemborg	1.114.879	0	64.554	20.825	41.048	30.854	0	0	12.292	1.284.451
Druten	870.409	45.569	29.717	42.459	30.043	21.193	0	0	24.605	1.063.994
Heumen	761.994	32.027	33.396	36.292	17.539	7.277	66.383	0	17.732	972.640
Maasdriel	959.993	0	63.657	16.668	13.642	14.411	0	940	44.029	1.113.340
Neder-Betuwe	1.152.374	66.213	55.770	73.604	73.431	17.077	0	0	13.262	1.451.731
Nijmegen	10.835.065	435.347	328.164	348.586	1.096.713	650.447	1.711.459	372.710	1.173.269	16.951.760
Tiel	1.598.699	0	79.470	28.002	79.286	39.522	0	0	36.498	1.861.477
West Betuwe	1.966.000	0	139.155	37.730	49.043	21.169	0	0	79.407	2.292.503
West Maas en Waal	902.480	48.845	53.073	41.463	21.634	10.685	0	0	15.899	1.094.079
Wijchen	1.888.564	86.303	65.654	93.124	64.586	18.906	0	0	26.551	2.243.687
Zaltbommel	1.124.827	0	55.244	22.641	13.136	28.550	0	65.338	34.017	1.343.754
Totale bijdrage 2023	27.027.977	872.596	1.143.905	907.412	1.637.587	921.271	1.863.620	438.988	1.530.953	36.344.309

5. Begrotingswijziging 2024

Het AB heeft op 15 maart 2023 besloten om de begrotingssystematiek voor Veilig Thuis aan te passen. De vastgestelde begroting 2024 is inmiddels aangepast op de nieuw begrotingsmethodiek (formatie begroting op basis van gemiddelde realisaties afgelopen 3 jaar). De totale begroting wijzigt niet.

Op 7 september 2023 heeft het AB besloten in te stemmen met de begrotingswijziging 2023 betreffende de cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen van € 2.019.343 met als doel deze hoge inflatie op te vangen. Deze wijziging werkt door naar 2024 en verder.

Er wordt nu een begrotingswijziging voorgelegd om voor een totaalbedrag van € 177.462 een aanpassing door te voeren vanwege het Rijks Vaccinatie Programma. Er zijn vaccinatieschema's toegevoegd voor maternale kinkhoest, en voor het Rota virus. De uitvoering van de vaccinaties door de JGZ krijgen de gemeenten gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds. De adviesfunctie adviseert in te stemmen met dit voorstel.

Het tekort op de primaire begroting 2024 is volgens afspraak (enkele a-structurele verhogingen), en blijft gehandhaafd.

Bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2024	Wijziging 2024	Gewijzigde begroting 2024
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	0	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. fa	3.125	177	3.302
Subsidies Rijk	3.979	0	3.979
Subsidies Gemeenten	5.467	0	5.467
Overige opbrengsten	3.242	4	3.245
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	45.936	181	46.117
Lasten			
Personeelskosten	32.914	181	33.095
Huisvestingskosten	2.062	0	2.062
Kantoormiddelen	177	0	177
Medische kosten	1.106	0	1.106
Communicatieapparatuur	1.723	0	1.723
Vervoermiddelen	34	0	34
Afschrijvingen	703	0	703
Algemene kosten	3.618	0	3.618
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.566	0	3.566
Voorlichting	26	0	26
Rentebaten en -lasten	108	0	108
Totaal lasten	46.036	181	46.217
Totaal saldo van baten en lasten	-100	0	-100

6. Begroting 2025

6.1 Algemeen

In de begroting 2025 zijn geen effecten meer zichtbaar van Covid-19. De bestrijding van Covid-19 is nu onderdeel geworden van de reguliere activiteiten van de GGD (Algemene Gezondheidszorg).

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

In de BRN 2025 zijn aan de GGD GZ begrotingsrichtlijnen meegegeven voor het opstellen van de begroting 2025.

De nacalculatie over 2023 (loonindex) is daadwerkelijk vertaald in de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024 voor de GGD. Daarom is er nu geen nacalculatie over 2023.

De totale index van de begroting 2025 voor de GGD GZ bestaat uit de voorcalculatie 2025 (4,83%) en de nacalculatie 2023 (0,0%), in totaal dus 4,83%. Deze indexering is correct toegepast.

Het overheadpercentage voldoet aan de norm van maximaal 25%.

6.3 Begrotingsanalyse

In de begroting 2025, alsook in de kaderbrief zijn een aantal nieuwe onderwerpen opgenomen en toegelicht, die invloed hebben op de begroting, en op de deelnemersbijdragen. Per onderwerp geeft de adviesfunctie een advies aan de raden.

1. Versterken Organisatie/Organisatieontwikkeling + € 330.000

Op 7 september 2023 heeft het AB besloten de extra bijdrage voor het versterken van de organisatie en de organisatieontwikkelingen van € 330.000 alleen voor 2024 toe te kennen. In de kaderbrief 2025 heeft de GGD aangekondigd structureel te willen investeren om een vitale en toekomstbestendige organisatie te krijgen. De adviesfunctie ziet dat de extra middelen worden ingezet om de organisatie te versterken: bij Bijzondere Zorg een afdelingsmanager, en bij JGZ een regisseur formatie en planning en een teammanager. Met deze uitbreiding blijft de GGD onder de norm van 25% overhead.

De adviesfunctie adviseert neutraal omtrent de gevraagde uitbreiding 'versterking GGD GZ' ter hoogte van € 330.000.

2. Stijgende instroom Bijzondere Zorg + € 327.908

De GGD signaleert, net als vorig jaar, een stijgende instroom van bijzondere zorg. De totale stijging in 2023 is slechts beperkt, en daarbij valt op dat er een afname is van de trajecten (60, à 30 uur inzet) bijzondere zorg en een stijging van consulten en adviezen (70, à 3 uur inzet). Het aantal trajecten in 2023 is weer op het niveau van 2018. Het aantal consulten en adviezen is verviervoudigd t.o.v. 2018. De jaarrekening 2023 sluit af met een klein voordelig saldo. De afgelopen 3 jaar zijn de tekorten opgevangen met incidentele toekenningen. De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de structurele uitzetting en de daarbij de aantallen jaarlijks te monitoren.

3. Nu niet Zwanger + € 244.700

'Nu niet Zwanger' is opgenomen als uniforme bijdrage (zie tekst brief aan Raden pag. 3). In 2023 is in het AB van 7-9-23 besloten om dit facultatief te doen. In 2024 zou dit punt worden heroverwogen. De GGD neemt dit bedrag nu op in het uniforme deel. Alle gemeenten hebben met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) SPUK-middelen ontvangen voor het onderdeel Kansrijke Start. Het behoort tot de mogelijkheid deze middelen in te zetten voor het project "nu niet Zwanger". Maar gemeenten kunnen zelf een keuze maken hoe deze middelen, binnen het bestaande doel van Kansrijke Start, in willen zetten. De adviesfunctie adviseert op dit onderdeel neutraal.

4. Autonome Ontwikkelingen

4.1. Indexering + € 1.432.900

De toegepaste indexering 2025 is conform de BRN en is correct berekend/ toegepast. De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de berekende indexering (4,83%), met als gevolg een verhoging van € 1.432.900 van de deelnemersbijdragen.

4.2. Wet en regelgeving: Informatiebeveiliging + € 134.000

Dit bedrag bestaat uit 0,45 fte ISO-functionaris (€ 45.000), 8 applicaties (€ 64.000) en extra eisen op terrein van informatiebeveiliging (€ 25.000).

4.3. Wet en regelgeving: Functioneel Beheer Informatievoorziening + € 163.000

Dit bedrag bestaat uit 1,8 fte functioneel beheerder

4.4. Digitoegankelijkheid + 73.000

Dit bedrag bestaat uit 0,8 fte communicatiemedewerker voor digitoegankelijke website

GGD heeft de autonome ontwikkelingen 4.2 tot en met 4.4 aanvullend van een financieel onderbouwing voorzien. De inhoudelijke onderbouwing door de GGD toont volgens de adviesfunctie voldoende aan dat versterking van deze functies in het kader van de wijzigingen in de wet en regelgeving noodzakelijk zijn. De adviesfunctie adviseert daarom in te stemmen met autonome ontwikkelingen 4.2 tot en met 4.4.

5. Forensische Geneeskunde + € 189.600

De kostenstijging wordt veroorzaakt door een tariefstijging van de forensisch artsen. De kostenstijging wordt getemperd door gezamenlijke forensische geneeskunde te organiseren, waardoor de capaciteit slimmer kan worden ingezet. De GGD GZ ziet dat forensisch artsen er bij andere GGD-en hogere tarieven gelden en is daardoor genooddaakt (ook door schaarste) hierin mee te gaan.

De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met deze ophoging voor forensische geneeskunde.

6. Wijzigingen Rijksvaccinatieprogramma + € 38.500

Van rijkswege zal het RVP-schema gewijzigd worden, deze wijziging brengt structurele kosten met zich mee. De GGD heeft dit in de begroting verwerkt. Gemeenten worden gecompenseerd door het Rijk via het gemeentefonds hiervoor.

De GGD verwacht dat de implementatie van die wijziging naar verwachting 5 jaar duurt. De hieraan verbonden implementatiekosten zijn nog niet bekend en nog niet opgenomen in de begroting. De adviesfunctie adviseert in te stemmen met deze structurele ophogingkosten van € 38.500.

7. Gezondheid en Milieu + € 35.000

Om te kunnen voldoen aan toegenomen en complexere vragen van gemeenten en burgers op het gebied van medische milieukunde (klimaatverandering, hitte, houtstook en milieu) wil de GGD met 0,3 fte medisch milieukundige uitbreiden (€ 35.000). Dit onderdeel is benoemd in de kaderbrief. De financiële onderbouwing is duidelijk. De adviesfunctie adviseert op dit onderdeel neutraal.

8. Toezicht WMO + € 380.400

N.a.v. de aankondiging van uitbreiding in de kaderbrief, hebben vrijwel alle gemeente gereageerd dat ze de scenario's, incl. verbetermaatregelen, graag tegemoetzien. Eind 2023 en begin 2024 heeft GGD in overleg met alle gemeenten een voorstel met scenario's uitgewerkt vanaf 2025. In begroting 2025 van de GGD is uitgegaan van scenario 1: Minimale uitvoering bestaande opdracht. Bij dit scenario hoort een uitbreiding van 2,3 fte. De 2,3 fte uitbreiding verklaart niet volledig de gevraagde uitzetting van € 380.000. Uit navraag bij de GGD blijkt dat er in het verleden een tekort zat op dekking van fte's en dat er een te laag bedrag aan overhead was toegerekend werd. Dit wordt met deze uitzetting nu aangepast.

In de voorgaande 3 jaar heeft gemeente Nijmegen incidenteel jaarlijks € 219.000 bijgedragen. Deze bijdrage valt vanaf 2025 weg. De adviesfunctie adviseert om in te stemmen met de ophoging voor extra toezicht WMO.

Onderbouwing uitzetting, scenario 1: Minimale uitvoering bestaande opdracht

Uniforme begroting 2025				
Kosten	fte	uren	intern tarief	Bedrag
Toeziethouders calamiteiten- en signaalgestuurd toezicht	4	5.668	74	€ 419.432
Ondersteuning stafmedewerkers				€ 30.269
Overhead GGD				€ 143.729
Huisvesting GGD				€ 31.479
Totale kosten				€ 624.909
Bijdragen				
Inwonersbijdrage (2025)				€ 235.987
Bijdrage Mook (2025)				€ 3.276
Totaal financiering 2025				€ 239.263
Extra aan te vragen inwonersbijdrage 2025 (inclusief Mook en Middelaar)				€ 385.646

9. Veilig Thuis -/- € 786.700

Op 15 maart 2023 is door het AB besloten om de begrotingssystematiek van VT te wijzigen. De nieuwe werkwijze is in beslispunt 1 beschreven: Beslispunt 1 luidt als volgt: In te stemmen met een meerjarige formatiebegroting met een jaarlijkse toetst op P*Q (op basis van gemiddelden van afgelopen drie jaar) vanaf 2024 voor de begrotingssystematiek van Veilig Thuis.

De begroting 2025 VT wordt conform afspraak opgesteld als formatiebegroting. Het gemiddeld aantal verrichtingen van de laatste 3 jaren, in dit geval 2021, 2022 en 2023 is correct toegepast. Wanneer de adviesfunctie de ingediende begroting VT toetst met P*Q, zoals afgesproken in het AB van 15 maart 2023, zien we het volgende:

Opgesteld door GGD GZ

Veilig Thuis 2025 (obv loonstijging 5,4%)	Benodigde fte	Begroting 2025 obv formatie
Personeelsbegroting		
Medewerker VT	41,76	4.167.648
Vertrouwens arts	1,55	190.030
Gedragswetenschappers	2,68	290.780
Administratief medewerkers	4,28	281.624
Totaal fte voor diensten Veilig Thuis	50,27	
Werkbegeleiders	2,00	199.600
Beleidsmedewerker	1,67	181.195
Medewerker Systemen	0,89	80.901
Management	3,75	436.275
Ruimte voor innovatie 1% loonsom direct personeel**		51.297
Overige personeelskosten		122.656
Totaal personeelsbegroting		6.002.006
Overige kosten *		2.192.954
Subtotaal		8.194.960
Uitbreiding uniforme bijdrage voor wet en regelgeving		64.602
Bijdrage Gemeenten incl. Mook		8.259.562

* overhead GGD, huisvesting, bereikbaarheidsdienst, licenties, inhuur van tolken en juridisch advies. Overhead GGD is een percentage van de totale inwonersbijdrage.

** ziektevervangende vanaf 2025 uit bestemmingsreserve

Narekening Adviesfunctie op basis P*Q

Diensten	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023 jaarrekening	Gem. 3 jaar *	2025 (incl 4,83% index)	Normtijden per dienst	Begroting
Adviezen & Ondersteuning	7.230	7.523	6.939	7.231	246	2,00	1.781.360
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.564	2.901	2.500	2.655	491	4,00	1.302.555
Overdracht na veiligheidsbeoordeling/ actieve betrokkenheid	2.166	2.247	2.105	2.173	551	4,55	1.198.205
Bemoeienis VT	713	522	496	577			
Onderzoek	257	197	215	223	5.247	40,30	1.170.023
Voorwaarde en vervolg	456	325	281	354	4.349	33,30	1.539.686
Monitoren	536	435	397	456	1.742	15,00	794.477
Overige diensten							
Huisverboden uitvoering	76	45	46	54	4.613	40,00	249.076
Huisverboden screenings		71	61	76	1.153	10,00	87.638
Voorlichting	40	40	40	40	577	5,00	23.063
VTQ naar RVDK	23	16	21	23	1.545	6,70	35.539
VTB	58	28	44	43	773	13,40	33.222
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente	160	160	240	240	477	6,00	114.474
Subtotaal							8.329.319
Ruimte voor innovatie 1% loonsom direct personeel							51.297
							8.380.616,02

Onze conclusie is dat de begroting 2025 VT conform afspraken is opgesteld, en ruim binnen de controle (P*Q) blijft. En door lagere aantallen is de P*Q berekening ook lager. Hierdoor ontstaat voor Veilig Thuis een daling van de lasten van € 786.700 ten opzichte van begroting 2024. De adviesfunctie adviseert in te stemmen met formatiebegroting die tot een daling van € 786.700 aan lasten leidt.

10. Nieuwbouw GGD + € 383.700

Verwezen wordt naar het besluit van het AB van 7 september 2023 dat de structurele meerkosten voor de nieuwbouw, met ingang van 2025 € 383.700 bedragen. Het AB besluit was om kennis te nemen van de meerkosten met circa € 30.000 per jaar (van € 450.246 naar € 479.264 in totaal) en dat het resterende gedeelte, te weten € 383.700 (€ 479.264 minus de al in 2021 in de begroting opgenomen

€ 95.564) verwerkt wordt vanaf de begroting 2025. In de kaderbrief zijn de extra bouwkosten wel benoemd (zonder bedrag).

De adviesfunctie adviseert in te stemmen met de hogere bouwkosten vanaf 2025.

11. Overzicht uitzettingsposten die de GGD opvangt binnen de eigen begroting

In bijlage 1 van de aanbiedingsbrief geeft de GGD aan welke uitzettingsposten ze zelf kunnen oplossen in de begroting. De invulling waarvoor het DB heeft gekozen zijn voornamelijk bedrijfsmatig van aard. De meeste uitzettingsposten komen niet terug in de kaderbrief. De uitzettingsposten zijn zowel structureel als incidenteel van aard. De structurele ruimte die de GGD voorziet (ongeveer € 175.000) binnen de eigen begroting had ook (deels) ingezet kunnen worden voor de gevraagde uitzettingen genoemd in hoofdstuk 2 van de aanbiedingsbrief. De adviesfunctie constateert dat de in bijlage 1 genoemde uitzettingsposten niet als keuze worden voorgelegd aan de gemeenten. De adviesfunctie wijst de gemeenten erop dat zij deze keuze alsnog kunnen maken.

6.4 Deelnemersbijdragen

In paragraaf 6.3 van de programmabegroting 2025 is in één overzicht weergegeven wat de effecten zijn van de voorgestelde begrotingswijzigingen, van de indexering en eventuele besparingen per programma.

Onderstaand een totaaloverzicht van alle wijzigingen in het uniforme deel per gemeente, zoals gepresenteerd in de brief aan de raden conceptbegroting GGD GZ 2024.

Indien het AB niet met alle onderdelen van deze conceptbegroting instemt zullen de deelnemersbijdragen per gemeente veranderen.

			Mutaties 2025												
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	Taakveld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2024	Begrotingswijziging 2024	Gevoegde begroting 2024	Indexering	Gehindexeerde bedragen	Wet en regelgeving	Bijzondere Zorg	Forensische geneeskunde	Gezond en Mieuw	Toezicht WHO	Veilig Thuis	Nieuwoud GGD	Begroting 2025
						4,63%									
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	8.818.922		8.818.922	425.954	9.244.876	99.234							9.344.110
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.146.894		3.146.894	151.995	3.298.889	35.410							3.334.299
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	166.795		166.795	8.056	174.851	1.877							176.728
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	2.920.829		2.920.829	141.076	3.061.905	105.242			35.000				3.202.147
Toezicht WHO	6.6	Maatwerkvoorziening (WHO)	225.114		225.114	10.873	235.987	6.673				380.343			623.003
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	494.272		494.272	23.873	518.145	7.597		189.589					715.330
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	1.570.010		1.570.010	75.831	1.645.841	19.561	327.908						1.993.310
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	1.187.540		1.187.540	57.358	1.244.898		-327.908						916.990
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eenzijdigvoorzieningen	6.491.670		6.491.670	313.548	6.805.218	64.602					-786.683		6.083.130
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eenzijdigvoorzieningen	1.995.247		1.995.247	96.370	2.091.617								2.091.617
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.004.399		2.004.399	96.812	2.101.211	22.554							2.123.766
OIA	7.1	Volksgezondheid	644.230		644.230	31.116	675.346	7.249							682.595
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	117.099		117.099		117.099							383.789	500.888
Totaal begroting			29.783.021	0	29.783.021	1.432.862	31.215.883	370.000	0	189.589	35.000	380.343	-786.683	383.789	31.787.921

6.5 Meerjarenbegroting

In paragraaf 5.1. van de programmabegroting 2025 is een meerjarenoverzicht van de baten en lasten opgenomen tot en met 2028. Deze meerjarenbegroting wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

Saldo Algemene Reserve per 31-12-2023:	€ 2.220.000
Voorgestelde resultaatbestemming 2023:	€ 260.000
Correctie op resultaatbestemming onderdeel VT:	€ 93.000 -/-
Algemene Reserve na resultaatbestemming:	€ 2.367.000

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt na correctie € 1.750.000, en is conform uitgangspunten berekend. De Algemene Reserve is bedoeld om de bedrijfsvoering risico's op te vangen. Aan het einde van het boekjaar bedraagt de Algemene Reserve € 2.367.000. De algemene reserve bedraagt daarmee 135% van de streefwaarde. Conform de afspraken wordt het gedeelte van de algemene reserve dat de streefwaarde overschrijdt (€ 617.000), op basis van inwoneraantal, teruggegeven aan de deelnemende gemeenten.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2019 is besloten om de vrijvallende onderhoudsvoorziening van het pand aan de Groenewoudseweg te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting. Eind 2023 bedroeg deze bestemde reserve € 287.000. Deze bestemde reserve wordt gevormd om versnelde afschrijvingslasten van het huidige hoofdkantoor te dekken en toekomstige dubbele lasten op te vangen.

In 2023 is besloten om een egalisatiereserve voor Veilig Thuis te vormen met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in aantallen verrichtingen op te vangen. De hoogte van deze reserve bedraagt per 31-12-2023 na correctie € 362.000.

7.3 Risico's

Op pagina 44 van de jaarrekening 2023 worden de belangrijkste risico's ingeschat en gekwantificeerd:

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.700	395
Maatschappelijke risico's	575	243
Economische risico's	3.000	1.650
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	2.355	927
	7.630	3.214

De genoemde risico's zijn nader toegelicht op pagina 44 - 46.

Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen. Er is echter niet inzichtelijk gemaakt welke genoemde risico's onder welk kopje vallen. De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is afwijkend van de berekening van de streefwaarde van de algemene reserve. De Algemene Reserve is gebaseerd op omzetvolumes en aantal medewerkers. De Algemene Reserve wordt opgevoerd als de 'totaal beschikbare weerstandscapaciteit'. Het verschil tussen de berekende risico's en de omvang van de Algemene Reserve (€ 3.214.000 – 1.750.000 = € 1.464.000) is derhalve niet afgedekt.

De deelnemende gemeenten worden zoals in voorgaande jaren, geadviseerd om in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening te houden met het gedeelte van de risico's van de GGD GZ, dat niet wordt afgedekt door de beschikbare reserves in de gemeenschappelijke regeling, en hun aandeel op te nemen.